

Centerpartiet

ALLIANS

Yrkande

Regionstyrelsen 4 april 2023

Ärende: Årsredovisning för år 2022

Motiv

Hur man än vänder och vrider på hur år 2022 blev så sker det fantastiska saker i vår verksamhet. Dagligen botas, lindras och tröstas många patienter. Vi har många verksamheter som vi kan vara mycket stolta över. Samtidigt kan vi konstatera att detta sker av framtida skattebetalares pengar och har så gjort under lång tid. Vi kan även konstatera att den personal som vi har idag inte kommer att kunna gå att ersätta till de nivåer som har varit. Detta framför allt för att det helt enkelt är för få i arbetsför ålder de kommande åren. Vi behöver konstatera att den vård vi har idag är inget vi kan ta för givet kommande år om vi inte gör något annorlunda. Det finns det varken personal eller pengar till.

Under det senaste årtiondet har den rödgröna politiska majoriteten skjutit jobbiga och tuffa beslut framför sig. 2022 var inget undantag. Detta leder till att regionen står ännu sämre rustat med tomma lador för att möta en lågkonjunktur, skyhögt inflation och en mycket orolig omvärld med krav om en allt högre beredskap. Vi måste inse att vi inte kommer att ha råd med allt och vårduppdragets kärnuppdrag måste värnas och skyddas. Den regionala utvecklingen måste fokusera på huvuduppdraget att skapa en attraktiv livsmiljö och ge förutsättningar för tillväxt i hela länet givet en föränderlig omvärld.

Vi gör en annan samlad bedömning kring god ekonomisk hushållning och anser att vi inte klarar den målsättningen. Detta utifrån den svaga måluppfyllelsen samt regionens ekonomiska situation. Illustrativt för detta kan nämnas att majoriteten anser att målsättningen det barnvänligaste länet är uppfyllt. Hur man nu kan anse det givet de årslånga köerna på BUP är för oss en gåta. Det finns även skäl att problematisera kring huruvida indikatorerna för flera mål är relevanta och om det går att mena att målstatus grön/uppnått faktiskt är en korrekt bedömning. Vi har sedan tidigare föreslagit att regionen måste gå från 12 omfångsrika mål som i sig genererar omfattande byråkrati och tar tid från verksamheten till endast 3. Ändamålsenligheten med den här formen av målstyrning behöver även problematiseras givet att den har en svag styrande effekt för regionen.

Antalet anställda fortsätter att öka så även för år 2022. Sedan 2018 har antalet anställda ökat med 357 individer, detta trots att målsättningen under alla dessa år varit att en reduktion skulle ske vilket sätter fingret på förmågan till politisk styrning och uppföljning. Vi kan samtidigt även se att överbyggnaden av ej vårdnära tjänster ökat till följd av denna expansion. Sedan 2018 har regionen i antal 235 nya administratörer anställda men bara 37 nya sjuksköterskor. Mäter man från 2019 har antalet sjuksköterskor minskat i regionen. Antalet chefer har under samma tidsperiod ökat med nio procent medan antalet vårdplatser minskat med samma siffra. Detta hade förtjänat en djupare analys i årsrapporten.

Regionen lämnar år 2022 med ett resultat på sista raden med -202 mkr. Framför allt är det de högre skatteintäkterna och statsbidragen som bidrar till att resultatet inte blir sämre än så när de finansiella kostnaderna är ovanligt stora. Vi kan konstatera att regionens soliditet är -8,6.

Detta indikerar i sig att regionen inte har en stark ekonomisk ställning. Tyvärr sker ingen bedömning av det strukturella underskottet i årsredovisningen för år 2022. Det är en brist. Utifrån en samlad bild av verksamhetens ryggsäck för år 2023 är vår samlade bedömning att det strukturella underskottet i verksamheten är runt 350 mkr. Alltså en klar försämring mot tidigare bedömningar på runt 200 mkr. Till det har nettokostnadsutvecklingen varit bland de högsta i landet vilket i sig indikerar att den så kallade omställningsplanen inte givit någon effekt alls. Det är även en brist i årsrapporten att det saknas en samlad analys av omställningsplanens effekter per de facto minskade nettokostnader för perioden 2019 fram till dess avslut vid årsskiftet år 2022. Det mest alarmerande med omställningsplanen är kanske egentligen inte avsaknaden av effekt utan att någon faktiskt tror att den har visat på resultat. Allt samman är ett tydligt bevis även för att budgetprocessen behöver revideras för att återspegla faktiska förutsättningar samt att kunna bli styrande för verksamheten.

Yrkande

- Att Godkänna upprättat förslag till årsrapport för år 2022
- Att Bedömningen är att god ekonomisk hushållning ej har uppnåtts för år 2022
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag att skyndsamt och i samverkan med verksamheten ta fram en budgetprocess som avspeglar verksamheternas uppdrag, budget, behov, horisontella samt vertikala prioriteringar som harmoniserar med beprövad erfarenhet och vårdprogram. Den nya budgetprocessen ska dessutom vara garanterat opartisk utifrån förvaltningslagens principer om saklighet och opartiskhet och därmed att den hålls åtskild från den politiska beredningen.
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att budgetunderlag som styrelser och nämnder lämnar in till styrelsen håller en tillräcklig kvalitet. Det bör bland annat finnas dokumenterade riskanalyser som visar att förslag på budgetar och åtgärder är möjliga att genomföra.
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag säkerställa att verksamheterna blir delaktiga i beredningen av budgetar och arbetet med att föreslå prioriteringar.
- Att Fullmäktige förtydligar att målsättningen med kostnadsreduktionen av administrativa tjänster inom regionen är minst 100 anställda.
- Att Det sker ett omtag med arbetet med hur regionen ska nå en ekonomi i balans genom att fokus riktas på analys och åtgärd per förvaltning i vilka kostnadsposter som har stora budgetavvikelser.
- Att Regionstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder arbeta fram, utöver de av tidigare fullmäktigeuppdragen, ytterligare nödvändiga kostnadsreducerande åtgärder för åiterrapportering till Regionstyrelsen.

Allians för Västerbotten

Nicklas Sandström(M)
Regionråd i opposition

Ewa-May Karlsson (C)
Gruppledare

Hans-Inge Smetana (KD)
Gruppledare

Maria Lundqvist Brömster (L)
Gruppledare